

शपचपतित or वंशपच, ⁴ हरिणी, ⁵ मन्दाक्रान्ता, ⁶ नकुटक or नर्धटक or अविथ, ⁷ कोकिलक, ⁸ हरि, ⁹ कान्ता or क्रान्ता, ¹⁰ चित्रलेखा or अतिशयनी, ¹¹ मालाधर or वनमालाधर, ¹² हरिणी.) ² (In arithmetic sometimes used to denote) the numeral 17. E. अति (sc. क्रान्ता) and अष्टि, another metre (in the sense of the accusative).

अत्यस्त m. f. n. (-स्तः-स्ता-स्तम्) Having overcome, having surpassed. (This word may form a compound with a word depending upon it in the accusative; f. i. तुहिनमत्यस्त or तुहिनात्यस्त.) E. अस् (to throw &c.) with अति, kṛit aff. क्त. अत्यहम् Tatpur. m. Surpassing me. E. अति (sc. क्रान्तः) and अहम् (in the sense of माम्). This word seems to be only one of grammatical coinage and scarcely to occur in the real language. See also अतिमान्, अतिमाम्, अतिवयम्; and अतित्वम्.

अत्यह Tatpur. m. f. n. (-हः-हा-हम्) Passing beyond one day, lasting more than one day. E. अति (sc. क्रान्त) and अहन् (in the sense of the accusative), samāsanta aff. टच्. अत्याकार m. (-रः) Censure, blame, contempt. E. छ with आ and अति, kṛit aff. घञ्.

अत्याचार Tatpur. I. m. f. n. (-रः-रा-रम्) Deviating from prescribed observances, contemning religious and moral laws. E. अति (sc. क्रान्त) and आचार (in the sense of the accusative). II. m. (-रः) Observance of uncommanded and unnecessary rites or practices. E. अति and आचार.

अत्यादान Tatpur. n. (-नम्) Taking away too much. E. अति and आदान.

अत्यादित्य Tatpur. m. f. n. (-त्यः-त्या-त्यम्) Surpassing the sun. E. अति (sc. क्रान्त) and आदित्य (in the sense of the accus.).

अत्याधान n. (-नम्) ¹ Putting over, placing over or beyond. ² A groundless demand, an imposition. E. धा with आ and अति, kṛit aff. लृट्.

अत्यानन्दा Tatpur. f. (-न्दा) A morbid affection of the female organs of generation, described as 'when the woman has no pleasure in the embraces of her husband'. See योनिव्यापद. E. अति (sc. क्रान्ता) and आनन्द (the sense of the accus.), sc. योनि. अत्याय m. (-यः) Exceeding, transgressing. E. इ with अति, kṛit aff. ण्.

अत्याल Tatpur. m. (-लः) The name of a plant (Plumbago rosea). See रक्तचिचक. E. अति and आल.

अत्याशा Tatpur. f. (-शा) Unreasonable hope or desire. E. अति and आशा.

अत्याश्रमिन् m. (-मी) An ascetic of the highest degree, one who is above the four orders or āśramas. E. अत्याश्रम (अति and आश्रम), taddh. aff. इनि.

अत्यासम् ind. After the lapse of; only used in composition, f. i. ब्रह्मात्यासम्, 'after the lapse of two days'. E. अस् with अति, kṛit aff. णमुल्.

अत्याहार Tatpur. m. (-रः) Excessive food. E. अति and आहार.

अत्याहारिन् Tatpur. m. f. n. (-री-रिणी-रि) Eating excessively, a glutton, a gormandizer. E. अति and आहारिन्.

अत्याहित Tatpur. n. (-तम्) ¹ Great dread. ² Desperate or daring action. E. अति and आहित.

अत्युक्ता Tatpur. f. (-क्ता) The name of a class of metres, regulated by number and quantity; it consists of a stanza of four lines with two syllables in each line and comprises four varieties.

(See ¹ स्त्री or काम, ² रति or मही, ³ सार, ⁴ मधु.) Also called अत्युक्ता. E. अति (sc. क्रान्ता) and उक्ता, another class of metres (in the sense of the accusative).

अत्युक्ति Tatpur. f. (-क्तिः) ¹ Idle or excessive talk. ² A figure of rhetoric, description of any thing surprising or extraordinary, hyperbole. E. अति and उक्ति.

अत्युक्ता Tatpur. f. (-क्ता). See अत्युक्ता. E. अति (sc. क्रान्ता) and उक्ता (in the sense of the accusative).

अत्युय Tatpur. I. m. f. n. (-यः-या-यम्) ¹ Very hot, very sharp or pungent. ² Very formidable.

II. n. (-यम्) Asa foetida. E. अति and उय.

अत्युच्चैर्धनि Tatpur. m. (-नि) A very loud sound, a very high note. E. अत्युच्चैस् and धनि.

अत्युच्चैस् Tatpur. ind. Very loud, very high (as a sound, a note). E. अति and उच्चैस्.

अत्युत्कट Tatpur. m. f. n. (-टः-टा-टम्) Exceedingly great. E. अति and उत्कट.

अत्युपध Tatpur. m. f. n. (-धः-धा-धम्) Above trial, proved, sincere, upright. E. अति (sc. क्रान्त) and उपधा (in the sense of the accusative).

अत्युल्लवण Tatpur. m. f. n. (-णः-णा-णम्) Excessive, very much. E. अति and उल्लवण.

अत्युष्ण Tatpur. m. f. n. (-ष्णः-ष्णा-ष्णम्) Very hot. E. अति and उष्ण.

अत्युमशा ind. A particle of abuse or reproach (?), used only in composition with अस्, भू, क्. E. unknown; comp. ऊम.

अत्युर्मि m. f. n. (-र्मिः-र्मि-र्मि) (ved.) Overflowing. E. च्छ with अति, uñ. aff. मि and ऊ substituted for the initial अ.

अत्यूह Bahuvr. I. m. (-हः) A gallinule.

II. f. (-हा) A plant (Jasminum villosum, Rox. or in Bengal, Nyctanthes tristis). See नीलिका or शैफालिका. E. अति and ऊह.

अच I. ind. ¹ In this place, here, herein. ² In conjunction with nouns used in the same sense as एतस्मिन्, the locat. of एतद्; f. i. अचाहि = एतस्मिन्निहि, 'on that day'. — In the Vedas also written अचा which seems to be the more original form of this word. E. अच् (i. e. अ which, in this instance, is considered as a substitute of एतद् (and not of इदम्), because अच points always to what precedes), taddh. aff. चल्.

II. Tatpur. m. f. n. (-चः-चा-चम्) Not protecting. E. अ neg. and च.

III. m. (-चः) (ved.) A demon, a Rākshasa. E. अच्, uñ. aff. च (literally: 'one who eats or devours'). See अच.

IV. n. (-चम्) (ved.) Food. E. अच्, uñ. aff. घृन्. See अच.

अचदघ्न m. f. n. (-घ्नः-घ्नी-घ्नम्) Having that size, being of that height. E. अच, taddh. aff. दघ्नच्, in the fem. with aff. डीप्; or more correctly, a Bahuvr. consisting of अच and an obsolete noun दघ्न q. v.

अचप Bahuvr. m. f. n. (-पः-पा-पम्) Shameless, immodest. E. अ priv. and चपा.

अचभवत् Tatpur. m. f. n. (-वान्-वती-वत्) Respectable, venerable (especially in theatrical language used as a respectful mode of address). E. अच and भवत्. See also तचभवत्.

अचवस् ind. The last year but one. E. अच, taddh. aff. वस् (?). This word is of doubtful authority.